

מגילה טו. (שורה 11) עד טז. (שורה 3)

ביאורים

אשת איש שזינתה מרצון אסורה על בעלה. אשת איש שנאנסה מותרת לבעלה אם הוא ישראל אבל אם הוא כהן היא אסורה עליו. (במקרה שבו אשת כהן נאנסה ללא עדים מלמדים את הבעל הכהן לא להאמין לה כדי שלא תאסר עליו)

ברייתא

4 נשים יפות היו בעולם:

- שרה.,
- רחב.
- אביגיל.
- אסתר.

לדעה שאסתר היתה ירקרוקת, יש להחליף אותה בושתי.

ברייתא

מי הוא מלאכי?

- ר' יהושע בן קרחה: עזרא.
- חכמים: מלאכי זה שמו המקורי (ולא כינוי למישהו אחר).
- ר' נחמן: מרדכי (דעה זו נדחתה מבריייתא).

'התך' הוא 'דניאל'

כונה התך כיוון ש:

- רב: חתכוהו מגדולתו.
- שמואל: כל דברי מלכות נחתכין על פיו.

מדוע לא מסר התך למרדכי את סירובה של אסתר ("ו'א'ד'... את דברי אסתר")?

'אין משיבין על הקלקלה'.

'הסרת רוע הגזירה'

המחיר שאסתר שילמה על מעשיה:

כיוון שנבעלה מרצון - היא תאסר על בעלה מרדכי.

מעשהו החריג של מרדכי ('ו'א'צ'... מרדכי'):

- רב: העביר יום ראשון של פסח בתענית.
- שמואל: עבר שלולית מים.

'ות'א'ש אסתר מ'לכות':

לבשה רוח הקודש.

קביעות כלליות

- לעולם אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך. (שהרי את דוד ודניאל ברכו הדיוטות ונתקיימה ברכתן)
- אל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך. (שהרי אבימלך קילל את שרה ונתקיים בזרעה)
- כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם.
- צדיק שאבד – האבידה היא לדור (ולא לצדיק עצמו).

"בלילה ההוא נדדה שנת המלך" – איזה מלך?

ר' תנחום: מלכו של עולם.

רבנן: גם עליונים וגם תחתונים.

רבא: המלך אחשורוש.

כי התחיל להרהר מדוע אסתר הזמינה את המן למשתה.

אליהו הנביא:
כל הטעמים נכונים!

מדוע הזמינה אסתר את המן אל המשתה?

טעמים 'מעשיים'

ר' אליעזר: היא הכינה לו שם **מלכודת** (קיוותה שתוכל להפילו במשתה).
 ר' מאיר: שלא יחשוד וימרוד.
 ר' יהודה: להסתיר את מוצאה היהודי.
 ר' יוסי: כדי שיהיה מצוי לה בכל עת ואולי תוכל להכשילו לפני המלך.
 ר' יהושע בן קרחה: כדי שהמלך יחשוד בה ובהמן (ויהרוג את שניהם).
 רבן גמליאל: היא חששה שאחשוורוש יחזור בו (מהחלטתו להרוג את המן).
 ר' אליעזר המודעי: רצתה שהמלך והשרים יקנאו בו.

טעמים 'רוחניים'

ר' יהושע: אם רעב שונאך האכילהו לחם' (כך למדה מבית אביה).
 ר' נחמיה: כדי שעם ישראל לא יכנס לשאננות (אלא ימשיך בתחנונים).
 ר"ש בן מנסיא: כדי לעורר רחמי שמים (בכך שצריכה להחניף לרשע זה).
 רבה: 'לפני שבר גאון' (לכן הגביהה את מעמדו של המן לפני נפילתו).
 אביי ורבא: מתוך משתיהן של רשעים באה להם פורענות ('בחומם אשית את משתיהם').